

Občni zbor Zadružne zveze.

V Ljubljani se je vršil 18. novembra občni zbor Zadružne zveze v navzočnosti g. ministra dr. Korošca, ki je podaril v svojem govoru, da se splošna kriza ni izboljšala in dokler se to ne zgodi, ni pričakovati, da bi se stanje pri nas bistveno spremenilo. Pritiska nas zlasti denarna kriza. Vračamo se v čase Raiffeisena, k malim zadrugam in malim bilancam. Kar je denarja še v rokah ljudi, ga nekateri skrivajo doma; denar v nogavicah je neproduktiven. Mnogo denarja gre tudi v Državno hipotekarno banko in Poštno hranilnico; ta denar bi se moral v večji meri vračati v naše kraje. Zadružništvo bi morala država podpirati, denar za to se mora dobiti. Vprašanje zadružništva ni rožnato; treba pa je držati, kar se držati da. Ideal zadružništva je ljubezen do bližnjega: ostanimo temu idealu zvesti.

Iz poročila ravnateljstva je razvid-

no, da je članstvo padlo od 673 na 667, pristopilo je na novo 12 članic, izključenih je bilo 8, likvidiralo jih je 9, 1 je šla v konkurz. Vsled razmer je bilo 134 zadrug prisiljenih, da se je poslužilo uredbe o zaščiti denarnih zavodov. Rešitev o odlogu plačil in za sanacijo je dobila tudi Zadružna gospodarska banka, in sicer se njena sanacija izvrši na ta način, da se 40% starih dobroimetij pretvori v posebni rezervni fond. Naložba pri banki se bo Zadružni zvezi obrestovala po 2%, dočim bo posebni rezervni fond brezobresten. Zveza je morala znižati obrestno mero za naložbe članic, za kredite pa znaša obrestna mera 7½%. Vprašanje kmečkih dolgov je še vedno odprto, ne preostaja drugega, ko da čakamo na ugodnejšo rešitev. Sanacijski fond za zadrug, kakor je bil sklenjen na lanskoletnem občnem zboru Zveze, velja za kreditne in nekredivne zadrug. Vanj se je zbralo 4.275 milijonov Din, od tega je že razdeljenih 4.112 milijonov Din.

Bilanca prosvetnega dela.

Prosvetno društvo v Ljutomeru je na svojem 31. rednem občnem zboru polagalo račune o neslavni dobi preteklih treh let. Resnici na ljubo pa moramo priznati, da smo menda baš v Ljutomeru najmanj čutili diš sovražnosti do katoliške prosvete. Po razpustu Prosvetnega društva leta 1933 smo se mirno zatekli pod okrilje Marijanske kongregacije in nadaljevali svoje delo brez ovir. Še istega leta smo si izposlovali v Belgradu pri prosvetnem ministrstvu potrjenje novega prosvetnega društva, ki smo mu dali naslov

»Ljudska čitalnica«. Novoustanovljeno društvo je prevzelo naloge in dedščino bivšega Prosvetnega društva. Z naklonjenostjo krajevne oblasti in taktičnim nastopom smo si zagotovili obstoj. V tej triletni dobi je Katoliški dom, ki nudi streho vsem našim organizacijam, doživel dve veliki prireditvi: fantovski tabor dne 2. julija 1932 in proslavo desetletnice Katoliškega doma v letošnji jeseni. Za to slovesno priliko si je društvo nabavilo krasen prosvetni prapor, ki bo v naprej simbol našega dela. Trenutno šteje naše Prosvetno društvo okoli 250 članov. Upamo, da se bo to število v kratkem podvojilo. Središče našega dela je knjižnica, ki je v tej dobi izposodila približno 5 tisoč knjig. Društvo je v tem času nabavilo za knjižnico 113 novih knjig, vse leposlovne vsebine. Celotni denar-

ni promet izdatkov in dohodkov znaša v tej triletni dobi 117.339 Din. Oder Katoliškega doma je v tem času doživel 33 prireditev, trikrat so naši igralci gostovali na sosednjih odrih. Odbor je o tekočih zadevah razpravljajal na 40 sejah. Tudi te številke pričajo o našem delu. Z novim občnim zborom čakajo društvo nove naloge. Poživiti bo treba prosvetno delo, dvigniti knjižnico, zlasti mladinski oddelk, pomnožiti število članov, da bo Katoliški dom, ki ga je postavila cela župnija, res središče vsega našega prosvetnega dela. Novi odbor se svoje naloge v polni meri zaveda. Vse glavne funkcije so obdržali stari odborniki. Pričakujemo le samo vašega sodelovanja, vaše naklonjenosti in vaše pomoči, zlasti tvoje, mladina! Po tem občnem zboru s podvojenimi močmi, pod novim praporom, na novo delo! Naj živi obnovljena katoliška prosveta!

★

St. Peter pri Mariboru. V nedeljo dne 1. decembra, popoldne po večernicah, se viši v samostanski šoli mesečni sestanek članstva prosvetnega društva »Skala«. Na sporedu je tudi predavanje bogoslovne profesorja g. dr. J. Aleksiča iz Maribora o komunizmu. Odbor.

Središče ob Dravi. Naše Prosvetno društvo priredi v nedeljo dne 1. decembra v proslavo državnega praznika akademijo, ki obsega slavnostni govor, deklamacije, petje, simbolične prizore fantov in deklet ter igro »Vstajenje«. Začetek ob 7. uri zvečer v Društvenem domu. Vljudno vabljeni vsi, zlasti oni, katerih naloge je širiti ljubezen do domovine in dvigati narodno zavest.

Sv. Bolek pri Središču. Katoliško prosv. društvo priredi v nedeljo dne 1. decembra ob 6. uri zvečer v šoli proslavo ujedinenja z igro »Guzaj« v petih dejanjih, katera povest je še gotovo v živem spominu vsem čitateljem »Slovenskega gospodarja«. Z velikim zanimanjem smo čitali povest o Guzaju, o njegovem roparskem življenju, a še z večjo pozornostjo bomo sledili njegovemu nastopu

drugimi znamenji smer poti do zaklada. Tablico je dal v roke Lavisonu. Ta je nekaj časa gledal v križ-kraž in je toliko raziskal iz njega, da gre za načrt poti, ki pelje proti severu-zapadu. Zgoraj ob robu je videl označbo, ki bi naj predstavljala severno svetlobo, in od te je bila vidna ena črta proti levi.

Vprašajoče je pogledal preroka.

Ta je smehljal se pokimal.

Risba na tablici je bila kašipot samo dobro poučenim.

S pomočjo poglavarja kot tolmača je pričel medicinar z razlago.

Iz poduka je razbral Lavison, da bo trajala pot do zlate soteske 2—3 tedne. Zlato se nahaja v težko dostopni skalnati razpoklini, katero je medicinar pokazal na tablici. Pot bi se dala zmagati v zgoraj označenem času le za slučaj, da bi šlo vse po sreči, kar pa ni bilo sigurno, ker niso bili prehodi na gotovih mestih samo težavni, ampak tudi izredno nevarni.

Skalnata razpoklina sama se je nahajala v strmem pogorju, kateremu niti medicinar ni znal pravega imena.

»Ali naj obdržim kamenito tablico?« je vprašal Lavison po tolmaču potem, ko je menil, da je razumel prerokova pojasnila.

Medicinar je odločno odkimal.

»Preriši načrt, če ti drago.«

Pozivu je sledil Amerikanec in je prenesel znamenja s kamena v svoj notes. Risbi je dostavil še razlago posameznih črt ter razna dopolnila.

Treba je bilo v načrtu označene važne ter odločilne točke v naravi najti in jih nikakor ne zamenjati s podobnimi.

Po obisku pri medicinaru je bil Lavison prepričan, da je že na cilju. Veliko preveč je bil razburjen, da bi še bil vzdržal dalje časa pri dobrih Indijancih. Treba mu je bilo zraka, premikanja. Njegovo izredno krepko telo je hrepenelo po udejstvovanju. Najrajši bi se že bil podal na pot s tovarišem kar isti dan, ko je prejel načrt. Takojšen odhod je bil izključen, saj so bile nujno potrebne nekatere predpriprave in predvsem preskrba z živili za najmanj dva dobra meseca, če sta računala potnika dohod in vrnitev.

(Dalje sledi.)

Salomona. Očividci trdijo, da izvira petrolej na več mestih v puščavi Danakil in se raztezajo petrolejski vrelci do mesta Harar na jugu in v angleško Somalijo. Abesinskega premoga se še doslej ni nikdo dotaknil. Pač pe so znani abesinsko zlato, platin, srebro, baker, žveplo in v puščavi Danakil je ležišče soli, ki pokriva površino 20 tisoč kvadr. milj. O vseh teh naravnih bogastvih je pisal švicarski inženier Alfred Ilg, ki je bil svetovalec abes. cesarja Menelika v letih 1879 do 1906.

Zahtevajte povsod
»Slov gospodarja«.

na našem odru. K zaključku igre nam lode zapel pevski zbor venček narodnih. Na svilenje v šoli!

Št. Ilj pod Turjakom. Na občni zbor našega bralnega društva, ki je bil preteklo nedeljo, je prišlo kljub neprijaznemu vremenu mnogo ljudi, ki se jim je z obrazov bralo, kako se zanimajo za vprašanje ljudske izobrazbe. Prav mnogobrojna je bila prisotnost mladine. Predsednik Prosvetne zveze dr. Hohnjec je v poljudno-nazornih izvajanjih očrtal sodobne naloge slovenske prosvete po smernicah, ki sta jih določila slovanska apostola sv. Ciril in Metod in za njima svetniški prosvetitelj slovenskega naroda škof Slomšek. Novi odbor društva je tako sestavljen: predsednik Tovšak Franc, njegov namestnik župnik Davorin Roškar; tajnik Planinšek Viktor, namestnik kaplan Alojzij Potrč; blagajnik Krušič Ivan, namestnik Vavkan Anton; knjižničar Kralj Maks, namestnica Jaš Ivanka; preglednika Tovšak Ivan in Urbanc Bogomir. V širšem odboru so zastopniki posameznih vasi. Splošna težnja po obnovi in poživitvi

izobraževalnega dela je tudi zajela naš kraj. Storimo vsak svojo dolžnost, da se ta težnja uresniči. V to zvrho pripravljamo ustanovitev fantovskega in dekliškega odseka bralnega društva.

Polzeia. Veličasten evharistični kongres, ki je še nam vsem v neizbrisnem spominu, se bo odigral pred našimi očmi prav tako kakor se je vršil v Ljubljani. To pa le, če si ogledamo film o evharističnem kongresu, kateri se bo predvajal v dvorani Prosvetnega doma na Polzei v petek dne 29. novembra, ob petih popoldne. Film bo pojasnjeval z živo besedo tajnik Prosvetne zveze g. Vinko Zor iz Ljubljane. Te izredne prilike, da si ogleda ta film, naj ne zamudi nihče. Vstopnina je nizka. Vstopnice v predprodaji se dobijo v gostilni gospe Cizej.

Sladka gora. V nedeljo dne 17. novembra so igralci Prosvetnega društva v Šmarju predvajali pri nas prelepo in poučno igro. Vse vloge so bile najbolje izvedene. Vsa čast in hvala našim sosedom. Za nas je to spodbuda, da jih poenemamo.

jasnila radi odmere davkov, moraš dostikrat ališati: »Kaj hočete, saj ste zdaj vi na krmi-lu!« Težko je urediti razmere, ki so zafurane od JNS vlad. In vendar nas drži po konci upanje, da bo boljše. Svoje veliko zaupanje stavimo v g. ministra dr. Korošca.

Smiklavž pri Slovenjgradcu. V nedeljo dne 17. novembra je priletel iz bližnjega Petelan-škovega vrha divji petelin na Arnežikovo dvorišče med domače kokoši. Kokoši so se bale, da je kragulj, preplašile ter se razbežale. Petelin je vzel na vrh hišne strehe. Četrtri ure so si Arnežikovi, kateri še niso tako blizu videli živega divjega petelina, ga lahko ogledali.

Sv. Anton na Pohorju. Naš Zmagoslav, ki je navdušen lovec, se je slučajno z daljnogledom po antonovskih hribih in grabah razgledal. Ne vemo, kaj je iskal. Dejstvo pa je, da je zagledal skozi daljnogled na svojem travniku — zajca. »Šment«, je vzkliknil, »tako blizu mi je dolgoušec, da bi ga skoro zgrabil z rokami. Škoda, da nimam puške pri sebi!« Ker je res ni imel, je nevoljno obrnil daljnogled in glej! Najček se mu je odmaknil v daljavo, da ga sploh ni več videl. »Ha, ha«, se je nasmejal Zmagoslav, »ravno taka stvar je s tem zajčkom kakor z našo cisterno pri cerkvi. Meril so po dolgem in širokem, pregledovali načrte, da bi človek mislil: Zdaj, zdaj bo pritekla iz pipe očistena strešnica! Na, pa se je menda zadeva odmaknila v nedoglednost kakor zajček v daljnogledu.« Kje tiči vzrok, da se z delom pri cisterni tako dolgo zavlakuje? Pri nas ne, ker smo storili vse, da se zadeva prekoslej reši. Apeliramo na merodajne kroge v Ljubljani, da ustrežejo naši nujni potrebi po dobri pitni vodi.

Zg. Hoče. Tukaj nas je razburil požar pri gostilničarju g. Ferd. Tomažcu, ker je dvakrat v kratkem času nastal požar. Pa tudi vselej dogodke imamo beležiti. Pretekli četrtek je obhajal 25 letnico obrti slikarski in plesarski mojster g. Hinko Ortan, 20 letnico srečnega zakonskega življenja s svojo blago soprogo Cilko ter se je ob tej priliki v družbi s svojimi prijatelji in sorodniki posvetila družina presv. Sreči, pač najlepši način proslave jubilejev. G. Ortan je znan kot dober mojster v svoji stroki, cela okolica in skoro vsa Dravska dolina ga pozna in čila kot vestnega in zanesljivega delavca. Za svoje učence in pomočnike skrbi kakor oče, v njegovi hiši najdejo drugi dom. Slomščekov dom Prosvetnega društva v Hočah je lično preslikal in prepleskal. Mi se iz sreče veselimo, da je po večletni boleznini zopet ozdravel ter mu čestitamo k obletnici z iskreno željo, naj ga Bog ohrani še zdravega in krepkega z njegovo družino ter mu da dočakati še zlati jubilej!

Št. Peter pri Mariboru. Glavni oltar župnijske cerkve se bo prenovil tako, da bo naša cerkev še lepša. Župljani so radi pripomogli po svojih močeh, da se bo to delo lahko izvršilo. Hvala jim! Ker pa imamo prihodnjo leto pri nas birno, hočemo Šentpeterčan svojega priljubljenega ljudskega škofo razveseliti in tako pokazati, da ljubimo lepoto hiše božje. Pa še lepše bo, če bomo očistili naše duše, to pa bomo storili ob priliki sv. misijona, ki se bo tudi vršil pričetkom prihodnjega leta.

Sv. Marjeta nižje Ptuja. G. Zunkovič, bivši šolski upravitelj pri Sv. Marjeti, je dal mesto venca na grob rajnega Franca Prelog, bivšega župana in posestnika v Mali vasi, 200 Din za gasilsko četo Gorišnica. Bog plati!

Listnica uredništva.

Kokar je: Dopis ni podpisan. Ker ne vemo, kdo ga je napisal, ga ne moremo objaviti.

Odprta noč in dan so groba vrata.

Selnica ob Dravi. Obiskovalci cerkve pogrežamo vrlega našega Gašperja Kaube, ki je bil globokoveren katoličan ter bil pri službi božji vsako nedeljo in praznik in ob vsakem vremenu. Čeprav je bil uro oddaljen od cerkve, je vendar bil skoro prvi v cerkvi. V njegovi hiši se je molil rožni venec skoro vsak večer. Rajni je bil miroljuben, delaven in zelo skrben, da mu daleč okrog ni bilo para. Njegovo posestvo leži v tako strmem delu Boča, da se je že marsikdo izrazil: tam ni živeti. Pa s trudom in marljivostjo si je celo še precej prihranil. Pokojni je umrl v bolnici v Mariboru dne 8. novembra ter bil pokopan na magdalenskem pokopališču. Počivaj v miru božjem!

Zgoruje Hoče. V našem majhnem kraju ne doživljamo bove kakih izrednih dogodkov, pa vendar se je vsaj včasih treba oglasiti v javnost. Bred nedavnim časom smo pokopali vrlo Marijino družbenko Leniko Hergout, ki ji je ljudska morilka jetika izkopala prerani grob. Njena tiha srčna želja je bila, da bi šla kot misijonska sestra pomagat razširjati kraljestvo božje med pagani, a Bogu je bila dovolj njena dobra volja in pripravljenost!

Št. Peter pri Mariboru. Pretekli petek je umrla v mariborski bolnici po skoraj enoletnem bolehanju bivša viničarka Rošker Terezija, ki se je v te kraje priselila od Sv. Lovrenca v Slov. goricah. Zapušča moža in več nepreskrbljenih otrok. Naj v miru počiva!

Sv. Benedikt v Slov. goricah. V sredo dne 20. novembra smo pokopali ob občini udeležbi naših žen družbenic in v spremstvu pete-ro duhovnikov blago Strnadovo mamico iz Ihove. Rajna Elizabeta je bila srečna vzgo-

jiteljica dveh duhovnikov kot mačeha č. g. Friderika Strnada, provizorja v Podčetrtku, in kot mati č. g. Ivana Strnada, kaplana pri Novi cerkvi. Bila je najboljša mati svojim petim otrokom in trem iz moževega prvega zakona. Bila je izredno požrtvovalna in tudi globokoverna. Umrla je 70 let stara. Naj ji Bog poplača vsa njena dobra dela! Naj počiva v miru!

Sv. Lenart pri Veliki Nedelji. Po dvamesečnem mirovanju so se oglasili naši šentlenarčki zvonovi ter naznanjali žalostno vest, da je po lidenjvi mučni bolezni, potolažena z zadnjo popotnico, v Gospodu zaspala v nedeljo dne 17. t. m. Marija Munda iz Ritmerka, so domače Drašova babica, v 84. letu svoje starosti. Rajna je bila v resnici dobra krščanska žena. Čeravno je bila precej oddaljena od cerkve, vendar je bila njena pot v vsakem vremenu v hram božji. Marsikatero oko je bilo solzno pri mrtvaškem odru, ker je bila rajna jako darežljiva in je veliko ljudi dobilo od nje zaželjeno pomoč. Ljubi Bog je obilno blagoslovil njena dobra dela. Kako je bila rajna priljubljena, je pokazal njen pogreb. Naj ti torej, draga babica, sveti večna luč, rodbini pa naše iskreno sožalje!

Sv. Krž pri Ljutomeru. Umrl je dne 24. t. m. posestnik Jakob Petovar iz Bunčan. Zupustil je ženo in šest nepreskrbljenih otrok. Naj počiva v miru! Preostalin naše iskreno sožalje!

Planina pri Sevnici. Na Planini so dne 18. t. m. pokopali Jakoba Reparja, posestnika iz Sv. Vida nad Cerknico. Star je bil 91 let. Naj počiva v miru!

raj za nikako ceno ne; kar kupiš pa je zelo drago. Lesni trgovec, ko pride merit les, hoče merit sam, po svoji volji; več ni nikoli, manj pa večkrat; kmet pa molči, sicer mu les ostane. Ko pride mesar po živino, je ne smeš nakrmiti; včasih dobi kaj takega, da se še bolj iztrebi, samo da je teža nižja. Od kod torej vzeti to, kar je nujno potrebno, in zlasti za davke? Na davkarji, če iščeš po-

Izpod Uršlje gore. Obeta se nam sneg, za zimo si ne moremo pripraviti potrebnega. Gospodarska kriza je čim dalje tem hujša. Les nima cene, živine ne moreš prodati sko-